Ч. 311 (13.510). Львів, пятниця 24. листопада 1933. Pooztowa opłata zapłacona ryczałtem. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Півpічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Корпоративна Держава.

Рим, 16. листопада 1933.

Зараз-же по німецьких виборах, про успіх яких тут заздалегідь були певні, а після яких преса Риму виразно зазначила, що „вже нік не можна ждати на якийсь відхід Німеччини зі становища, яке зайняла" і що „треба зберігти зимну кров та спокійно розглянути положення", — Італія відгомоном закипіла на велику промову Мусолінія на зібранні Корпораційної Ради — 14. листопада п. р. — про Корпоративну Державу.

Хоч у коротких виїмках та варто навести цю промову.

Навівши коротко історію індустріяльного руху, історію картелів у Европі, Мусоліні говорить:

В історії капіталізму я розріжняв би три періоди: динамічний, статичний, декаденція. Сьогодні ми дійшли до того, що колиб у всіх націй Европи держава заснула на 24 години, то цей короткий час вистарчав би, щоби скоїлося лихо. Нині вже нема економічної ділянки, в яку держава не вкладалаб... Існує кріза европейська, притаманно европейська. Европа вже не є континент, що кермує цивілізацією людства. Европа ще може пробувати схопити за керму універсальної цивілізації, як найде мінімум політичного з'єдинення.

„До цього політичного порозуміння Европа не може дійти швидше, поки не направить великі несправедливости.

„В цьому випадку ми дійшли до точки надзвичайно важкої: Ліга Націй затратила все те, що могло їй дати політичне значіння й історичну вагливість.

„А той, що її винайшов, сам туди не ввійшов.

„Ця Ліга Націй походить із тих засад, які, висловлені, видаються прегарними: та коли їм приглянемось, розанатомізуємо, секціонуємо їх, — виявляються абсурдними.

„Останіми часами довкола пакту чотирьох стало дуже тихо: ніхто не говорить про нього, але всі думають".

Переходить цифри про соціяльний стан Італії, з яких виходить, що Італія не є капіталістична держава.

„У всіх національних суспільностях — дальше говорить Мусоліні — є неминуча нужда... А-ле зменшити нас нужда людей здорових, сильних, що надаремно шукають уперто праці.

„Усе те, що зближає громадянина до держави, усе те, що спонукує громадянина ввійти в колеса держави, усе те є хосенне соціяльним і національним цілям фашизму.

„Наша держава, це держава органічна, людська, що хоче пристосуватись до життєвої дійсности.

„Корпоративна економія повстає в означеному історичному моменті, себто, коли два рівнобіжні явища капіталізм і соціялізм дали вже все те, що могли дати.

„Щоби створити корпоративізм повний, закінчений, цілий, революційний, — треба трьох умов:

Єдиної партії, до якої, поруч економічної організації, входить чинна також і політична дисципліна і понад суперечними інтересами нехай існує звязок, що всіх єднав би — спільна віра.

„І цього замало. Окрім єдиної партії, треба державної цілости, себто держави, що всю енергію, всі інтереси, всі надії одного народу втягає в себе, перетворює й потенціює їх.

„І цього замало. Третя, остання й найважливіша умовина: треба переживати період найвищого ідеального напруження!"

*

Умисне не писали про цю промову зараз: хотіли чути відгомін її тут. І загомоніли! Одні — вірять у початок нової ери. Інші тихо говорять, що це комунізм.

Промова Мусолінія поставила не лиш Італію, а — як бачимо з живо зацікавленого відгомону в пресі — й усю Европу перед нову форму держави, форму, яку Мусоліні, хоче виповняти новим змістом соціяльного, національного, економічного життя Італії.

Коли йому це вдасться, імя Мусолінія займе в сучасній новій історії почесне місце.

М. Зазамський.

Вибори до міських рад розписані!
Чи маєте вже
Новий Самоуправний Закон
Якщо ні, негайно замовте його в Адміністрації „Діла", Львів, Ринок 10.
Ціна тільки 40 сот. Почтова пересилка 15 сот.

НЕ ЗАБУДЬТЕ, ЩО НАЙДАЛЬШЕ ДО 25. ГРУДНЯ Ц. Р.
мусите викупити свою будинкову полісу на 1934 рік у приналежній агенції
ТОВАРИСТВА ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
„ДНІСТЕР"
У ЛЬВОВІ, вул. Руська ч. 20.

ДРУКАРНЯ „ДІЛО"
Львів, Ринок 10. Тел. 29-26.
Виконує швидко і солідно всякого роду друкарські роботи
по найдешевших цінах!

Історичні прецеденси.

(Давні і свіжі досвіди. — Жабяча перспектива парижанина. — Національне гаракірі і лекція політики.

Те, що Польща в І. пол. XIV. ст. остаточно здала свої позиції на півночі хрестоносцям (Поморя) і на заході чехам (Шлеськ), а свою експанзію звернула на наш схід, уважають польські історики великим промахом. „Нова Зоря" подає у згаданому вже циклю статтей про „Балтик, Польщу і Україну" довші виїмки з історичних праць О. Бальцера і М. Бобжинського, де змальований процес капітуляції Польщі на заході і її похід на схід, при чому оба історики підкреслюють безсумнівний звязок поміж одним і другим*). Безпотомна смерть Юрія II. Тройденовича 1340 р. і побіда під Люблином відчинила Польщі дорогу на українські землі. Завоювавши Галицьке Князівство і **маючи на півночі і заході забезпечені плечі,** пішла Польща дальше на схід і згодом завоювала Волинь, Поділля, Київщину і врешті всю Україну. Похід її щоправда не був легкий, бо — як каже Бобжинський — **„кроваві щойно війни закріпили на Русі панування поляків".**

І саме ті крпіваві війни та безчисленні повстання на сході коштували Польщу стільки, що цією ціною булиб вони мабуть утримали свої західні провінції.

Не є нашим завданням освітлювати тут невдачі історичної Польщі. Це роблять згадані два польські історіографи і їхні слушні завваги моглиб послужити **важним мементо** для сучасної політичної практики Польщі в відношенні до нас, тимбільше, що на північно-західних кордонах іде грізний шум реваншу. Одночасне реалізування ідей перших Пястів на заході і останнього Пяста на сході — це таки доволі ризиковне підприємство, яке вимагає багато політичного розуму.

Але тим разом не йде нам про якусь критику польської політики в відношенні до нас*). Ми хотіли тільки вказати на те, що втрати на заході Польща компензувала нашим коштом на сході. Коли тільки мала вона розвязані руки на заході, думала про „східні креси". Докази з найновішої історії: познанські відділи могли брати участь в **„одсічи Львова" в 1918 р.** тому, що польсько-німецький фронт на заході був дуже швидко зліквідований (повстання і боротьба за Шлеськ прийшли багато пізніше). Про це виразно написане в монументальній книзі **„Dziesięciolecie Polski Odrodzonej"**, яка вийшла в накладі щоправда поганої фірми, бо краківського „Курієрка". **І армія Галлера,** що вирішила українсько-польську війну, могла тільки тому появитись на східному терені, що західним кордонам Польщі тоді ніщо не грозило.

З того всього висновок ясний: у нашому національному інтересі лежить, аби Польща втрималась на Балтику, аби вона там мала відчинену браму в світ і не шукала її через нашу територію, аби на її західних границях існувала „німецька проблема", що з природи річи **гальмуватиме її імперіялістичний розмах.**

Концепція заміни Данцігу і Гдині на Одесу зродилась у німців багато вчасніше, ніж це проголосив її князь Кочубей. Доказом хай послужить хочби те, що стаття Кочубея в журналі „Дер Юнґдойтше" появилась 2. липня 1930 р., а вже в 1927 році польський публіцист, відомий морський діяч Юліян Руммель розправлявся з цією концепцією на сторінках „Моржа"*). Отже не є це „виплодини мозгове" Кочубея, п. Студинський, а щирі, хоч до речі нереальні думки тих, яким ви бажаєте віддати Поморя. Вульгарним стилем пробуєте з мене зробити Дон Кіхота, хоч я з тими думками ніколи не воював, а лиш реферував їх у „Ділі". Не воював, бо не вірив у те, щоби Польща йшла колинебудь на таку **добровільну** компензату.

І дальше: ваша іронія — мовляв п. Кочубей і п. Север увійшли в історію польського Поморя — це іронія людини, яка все оглядає з жабячої перспективи. Піднесіть голову (якщо ви є в силі це зробити), а побачите по другій стороні барикади, що її будуєте) не тільки нас двох, а всіх кромі вас і групи „Нового Часу". Якщоб мало щось увійти в історію, то хіба те, що всі українські партії галицької землі розглядають згідно цю преважну проблему під кутом широкої перспективи, турбуючись за майбутню долю наших національних земель. Гурра-патріотизм, сліпий і неохований, нового партійного ембріону, чи навіть (як хто хоче) таке підшукування союзників ціною власного національного гаракірі, є скоріш зразком **безвідповідальности,** ніж справжньої політики. І найцікавіше, що цей сам п. Студинський, з великою дозою мегальоманії, дискваліфікує політику в нас. У нас розуміють її як фах найлекший, тоді, коли вона є тяжким ремеслом, що вимагає глибокого знання, тревалої праці над собою, не і — здібностей. Так, так! Ви то повинні щодня повторяти собі і своїм „фронтовикам" з „Нового Часу"...

В. Север.

*) O. Balzer: Stolice Polski 963—1138. M. Bobrzyński: Dzieje Polski w zarysie.

*) Зробила це „Н. Зоря" у згаданому нами циклю статтей (див. ч. 47. р.к 1933). Там згідно з політичною лінією цеї газети підкреслений „відворот фронту Польщі зі сходу" з його консеквенціями в політиці подяки до українців. Очевидно — для Польщі не тепер... незгубне.

В. С.

*) „Walka o Bałtyk", „Morze" Nr. 2., 1927.

ЧИ ВИ СТАЛИ ВЖЕ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО Т-ВА ДОПОМОГИ ІНВАЛІДАМ У ЛЬВОВІ? МІСЯЧНА ВКЛАДКА 50 СОТИКІВ.

Виборча ординація до міських рад.

VIII.

ПЕРЕДВИБОРЧІ ЗБОРИ І КАРНІ ПОСТАНОВИ ЗА ФАЛЬШУВАННЯ ВИСЛІДУ ВИБОРІВ

Не лише у часі виборів до сойму і сенату, але і в часі виборів до самоуправних установ істнує свобода зборів. Свобода зборів виглядає ось-так:

На основі постанови 24. артикулу закону про збори з дня 11. березня 1932 р. збори, скликувані у справі виборів до самоуправних установ на областях, обнятих виборами, в часі від розписання аж до дня виборів у цілі обговорення справи виборів з обміркуванням кандидатур, коли відбуваються в замкнених льокалях, не вимагають ніякого дозволу ані зголошення у влади. Коли передвиборчі збори мають відбутися під голим небом, то відбуття їх вимагає лише зголошення (а не дозволу) в адміністраційної влади. Справи, незвязані з виборами, не можуть обговорюватися на таких зборах.

Новий польський карний закон з 1932 р. у розділі XX. вичислює в артикулах 118 до 124 проступки, звязані з виборами, а саме:

Арт. 118. Хто безправно впливає на вислід голосування, а зокрема:

а) виготовляє листи голосуючих з поминенням управнених, або вписує неуправнених;

б) уживає підступу, щоби неправильно виготовити листи голосуючих;

в) ушкоджує, укриває, змінює або підробляє протоколи або інші документи, що відносяться до голосування;

г) віддає голос не маючи до цього права;

ґ) допускається надужиття при приманні чи обчислюванні голосів; — підлягає карі вязниці або арешту до 5 літ.

Арт. 119. Хто насильством, погрозами або підступом перешкаджає:

а) відбуттю зборів, що попереджують голосування;

б) свобідному виконуванню права голосування;

в) голосуванню чи обчисленню голосів — підлягає карі вязниці або арешту до 5 літ.

Арт. 120. Хто уживає насильства, безправних погроз, або підступів, щоби вплинути на спосіб голосування управненої особи, або щоби відтягнути її від голосування, підлягає карі вязниці або арешту до 5 літ.

Арт. 121. Хто дає або обіцяє дати маєткові чи особисті користи управненому до голосування або іншій особі, щоби в цей спосіб вплинути на спосіб голосування, чи на неголосування, підлягає карі вязниці до 5 літ.

Арт. 122. Коли управнений до голосування приймає маєткову або особисту користь для себе або для іншої особи за голосування в умовлений спосіб, або за неголосування, чи домагається такої користи, підлягає карі вязниці до літ 5.

Арт. 123. Хто приймає маєткову або особисту користь для себе або іншої особи за впливання на спосіб голосування управненого, або за його неголосування, або такої користи домагається, підлягає карі вязниці до літ. 5.

Арт. 124. Хто всупереч постановам про тайне голосування запізнається зі змістом чужого голосу, підлягає карі арешту до 1 року або карі гривни.

В. Целевич.

Проф. І. І. Ністор міністром меншинних справ у Румунії.

За премієрства проф. Н. Йорги створено при президії ради міністрів у Румунії державний підсекретаріят для національних меншин. Тоді іменували за цю посаду німецького депутата Рудольфа Брандша. Попередній національно-хліборобський уряд іменував державним підсекретарем для меншинних справ Міґая Д. Щербана. Теперішній національно-ліберальний уряд рішився створити для справ національних меншин окреме міністерство. Першим міністром став тепер буковинець, проф. черновецького университету п. І. І. Ністор, що видав недавно книжку про українську справу.

Розбройна конференція на розпутті.

ЛЬОНДОН, 22. 11. ПАТ. Обговорюючи ситуацію в Женеві, вся англійська преса підкреслює розбіжности поглядів, які зазначилися між Францією та Італією за тему дальшої процедури в рамах розбройної конференції. Преса зазначує, що британське становище в тій справі зближене до італійського.

—o—

Німецька світова пропаґанда.

СТОКГОЛЬМ, 22. 11. ПАТ. Преса довідуєтьси, що в Німеччині мають вибудувати чотири великі надавчі радіостації, яких завданням буде пропаґанда в Південній Америці, Африці, східній Азії й Австралії. Стація, призначена для Південної Америки вже функціонує. Німеччина, кажуть, призначила 10 міліонів марок на поширення гітлерівської літератури в 12 мовах. Сума та зросла втроє завдяки підтримці приватних осіб.

Нова революція в Китаю.

Аґенція Райтера повідомляє із Шанґаю, що на основі офіціяльних китайських звідомлень у Фукієн повстав революційний уряд, який оголосив себе незалежним. Революціонери піддержують 19 армію під командою ґен. Тсай-Кін-Тая, що здобув собі велику популярність у січні і лютім м. р. в часі оборони Шанґаю перед японцями. Революційний рух спрямований проти Куомінтанґу. Повстанці розброїли два курінї японських стрільців і опанували радієву стацію у Фучені.

Бунт вязнів серед пожежі.

НЮ ЙОРК, 22. 11. ПАТ. У вязниці у Філядельфії збунтувалися вязні, викликавши пожежу. Біля вязниці чути було пальбу скорострілів і крики вязнів. Пожежа шириться, хоча прибула вогнева сторожа. До вязниці вислано більші відділи поліції.

Повінь у Капляндії.

КАПШТАТ, 22. 11. ПАТ. Два роки посухи, якої жертвою впало багато людей і міліони худоби, скінчилася хмароломом у всіх провінціях. У Трансвалю повінь залляла залізничу лінію і затопила мости. В Наталі хвилі змели тисячі людей і худоби. Число людських жертв ще невідоме.

ДАРОМ

З ЗНАМЕНИТІ НОЖИКИ ДО ГОЛЕННЯ „САЛЬФЕРС“ тому, хто купить 5 шт. за 1.— зол. тільки Перфумерія С. ФЕДЕРА, Львів, Сикстуська 7. і Коперника 15 а.

Почтові висилки відворотно.

Хто предложить цей вирізок отримає гарний дарунок

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З 24. ЛИСТОПАДА 1933.

МИХ. РУДНИЦЬКИЙ.

ІВАН БУНІН

лавреат Нобля.

Нова несподіванка, зроблена духовими спадкоємцями короля динаміту. Знову не пошанували вони Ноблевого заповіту, де сказано виразно, що нагороду треба давати за твір з останнього року, найкращий в ідеалістичному напрямку. Чи так мало появляється щороку у світі нових книжок? Чи останнім ідеалістом був Нобель, призначуючи кількасот тисяч за одну книжку?

Бунін — беззастережний песиміст; величиною у роді Ґрації Деледди та Раймонта, при чому його повість „Село“ не має ані кольорів, ані композиції, ані розмаху „Мужиків“. При рішенні заважили імовірно два головні моменти: досі ніодин російський письменник не дістав „Нобля“ і Бунін від літ живе в чужлі на еміґрації. Мережковський має за собою поважніші козирі, великі повісті як „Леонардо да Вінчі“; навіть Купрін популярніший, „живіший“, ближчий до життя.

Уже з перших заміток в усій пресі видко було, що прізвище Буніна не більше відоме, як фінського кандидата Сіллянпеа. Якінебудь заголовки його коротких оповідань ставили безладно поруч себе, називаючи їх повістями; не зважувались навіть на ті всеодступні фрази, які можна виловити з кожного редакційного каламаря при нагоді кожного ювилею та похорону. Два-три томи новель Буніна перекладені на англійську, французьку та німецьку мову не були літературною подією, ширша публика, що стежила за новими книжками, теж не звернула на нього уваги. Коли цими днями один із моїх приятелів, зацікавлений 10 томами Буніна на моїм столі, прохав позичити йому якийсь один „цікавий“, важко було мені рішитись, який вибрати.

Бунін — безпишно скромний, тихий, совісний письменник, що з російських письменників найбільше нагадує Чехова. Це письменник великої культури, що ставиться з великою повагою до своєї професії, пише тільки з внутрішньої потреби, довго обдумує та різьбить слова, весь задивлений у проблеми своїх героїв і власні переживання, майже байдужий і нечутливий на великі актуальні події життя, що пливе перед його очима каламутними, непроглядними хвилями. Бунін належить до того типу письменників, що власне внутрішнє життя не вважають досить цікавим матеріялом для своїх творів; він волів шукати матеріялу зором і вухом. Якнебудь доглянена картина або кимсь оповіджена історія розбуджують у ньому ліричний настрій і тоді він доповнює їх власними враженнями. Цим він різко ріжниться від суворих реалістів, що оминали субєктивних „вставок“. Бунін навпаки — лірик, що вживає стороннього сюжету, наче канви, на якій може мережати свої враження.

Коли прирівняти його творчість до творчости Чехова, Ґоркого, Андреєва та Купріна — найближчих йому, колись близьких другів, то з усіх них він найбільше нехтує „анекдотою“, „фабулою“, що грала таку велику ролю у Мопасана, майстра короткої новелі. Чехов дає виразно зарисований тип, хочби одним карикатурним мазком і має дискретно іронічну усмішку; Ґоркий має багатий пригодницький матеріял бувальця і сильний суспільний нерв; Андреєв має розмах вєситого неврастеніка, темперамент анархіста іноколи несамовиту уяву; Купрін має епічний спокій оповідача, що знає про що хоче розповісти і чим можна читача зворушити. Бунін єдиний між ними всіма найбільше нагадує кабінетового письменника, що щойно на папері починає розмотувати нитки давно обдуманої теми і сам не знає, в якому місці яку нитку найкраще перерізати. Він найбільший із них естет і єдиний, що одночасно пише ліричні поезії.

Часто маємо враження, якби Бунін занадто дослівно взяв собі до серця раду Чехова, що треба в пору відрізувати кінець оповідання; занадто часто задовольняється він нарисом на межі поеми у прозі, обірваним як навмисне недокінченим акорд. Коли починає він оповідати нам якусь пригоду, лякається відчувати її чар занадто прозаїчним тоном і разом вводить нас, наче в алею, заквітчану рожами, надихану пахощами, у настрій, що забороняє ставити буденні запити.

Важко було би поміж заголовками його книжок найти один, що характеризував би чимось його індивідуальність, смак, нахил: вони всі декоративні, випадково позичені з тої чи іншої новелі: „Добродій із Сан Франціско“, „Рожа Єрихону“, „Михасеве кохання“, „Остання зустріч“, „Сонячний удар“, „Чаша життя“, „Крик“...

Його сюжети? У багатьох змальовує він дрібні сільські трагедії, невгодини маленьких сірих людей; є тут і нежданї приступи жаги, довго здушеної, нестямної, — бунти проти життя, якому треба коритись, враження з мандрівок по екзотичних країнах, де Бунін залюбки втікав від дисонансів культури. Дуже часто нагадує він нам Коцюбинського; в обох та сама дбайливість за стиль, та сама любов природи, її пишних барв, ледвопримітних трагедій, які сполокує намул буденщини, той самий ніжний інстинкт, що не дозволяє вийти поза засоби свого таланту, плеканого невпинною працею.

Бунін — тип европейського письменника, що не хоче або не може зосередити своїх ідеалів на одному типі людини, на якійсь одній формі віри. Він шукає щораз-то нових вражінь, якби хотів розсіяти свою тугу за вірою в людину; безнадійний смуток межує у нього з вірою в ідеальні гуманні пориви. Його герої безсильні супроти брутально-безглуздої дійсности вміють захопитись на мить самою „чистою“ красою життя і навіть гинути для неї.

Лірика Буніна висловлює у зрівноваженій, клясичній формі його російську тугу та втому, іноколи споріднену з будійською резиґнацією. Це найвірніший продовжник Фета і Тютчева, з великою скалею тонів, дарма, що всі вони притишені і ніколи не переходять в акорд, що міг би струснути нами силою воління та дужої індивідуальности.

Европейська критика і публика, що познайомиться з ним з нагоди такого великого відзначення, даремне шукатиме в ньому питань, що хвилюють сучасне російське письменство і російську еміґрацію.

СЬОГОДНІ ЧЕТВЕР ВІДКРИТТЯ
єдиного складу краватон
RECORD CRAVATES
ЛЬВІВ АКАДЕМІЧНА 7. (БУДИНОК ШПРЕХЕРА.)
Найбільший вибір! — Найліпші ґатунки! — Ціни фабричні, найнижчі в Польщі

Спільна акція Громадських Комітетів Рятунку України у Вашинґтоні.

Прилучаючись до акції американсько-українських рятункових організацій, вислав Центральний Комітет Рятунку України зі Львова до президента Злуч. Держав Півн. Америки Рузвельта письмо в справі допущення окремої комісії, що провірилаб дійсне положення на Україні та в справі гарантії, що комуністи не будуть далі виголоджувати українського населення. В цій самій справі вислано каблем або через радіо депеші до президента З. Д. П. А. від париського, брюссельського, берлінського і празького комітету. Брюссельський комітет заявив навіть готовість зорганізувати і фінансувати подорож такої міжнародньої комісії в ціли ствердження, чи пак розвіяння тих жахливих вістей, що поширюються про голод на Україні, а рівночасно згори годиться на всі умовини, які поставить совітський уряд перед своєю згодою на такі розсліди.

—o—

Бельгійська преса про відносини на Радянській Україні.

В перших днях цього місяця майже всі більші бельгійські щоденники столиці і провінції, а саме: „La Nation Belge“, „L'Eco de la Bourse“, „Gazete du Centre“, „L'Avenir du Luxemburg“, „La Province“ і „Le Pays Wallon“ присвятили багато місця подіям на Вел. Україні. Декотрі з них дошукуються причин світової господарської кризи саме у внутрішній політиці Совітів, у їх відношенні до України. А вилново разно стверджує, що союз Зл. Держав Півн. Америки з Совітами принесе користь лише Совітам. При цій нагоді згадує цей щоденник про голод на Україні і апро відозву гр.-кат. Епископату із зазивом до допомоги голодуючим.

—o—

Протигабсбурські демонстрації в Будапешті.

З нагоди скінчення 21 літ життя Оттоном Габсурґом угорське т-во св. Корони уладило вечором врочисте приняття, що дало привід до демонстрацій проти Габсбурґів. Коло сотні молодих людей зібралося перед домом, де відбувалося приняття, витаючи членів згаданого товариства криками й лайкою. Вкінці демостранти виломили двері і вломилися до салі, кидаючи сльозні бомби. Одночасно на сусідній площі повісили манекіна, що мав представляти Оттона Габсбурґа. Демонстрацію зробила кінець поліція.

—o—

„Естетична критика“ й жидівські доноси на українців.

З приводу відповіди п. Гешелеса.

На нашу замітку про гимни головного редактора „Хвілі“ п. Генрика Гешелеса на честь „Огнем і Мечем“ — п. Гешелес відповів у дуже мінорному тоні. Тільки товстий друк і „моцний“ наголовок тої його відповіди („Розбрикана льоґіка“, „Хвіля“ з 22. ц. м.) свідчать про схвилювання автора, зате зміст зовсім плаксивий.

Пан Гешелес здивований: як можна його чисто „естетичну критику“ творчости Сенкевіча називати політичною демонстрацією. Пан Гешелес „абстрагував від оцінки Сенкевіча як постаті, що переступає межі літератури“; є переконаний, що й „Діло“ підписується під прикметами Сенкевіча як феноменального письменника-пластика; признає, що твір Сенкевіча, писаний у 80 рр. мин. ст. „кривдив політично-національне почування української людности, що проривалась тоді до політичного життя“; пригадує, що й приятель українців Берсон з огляду на „формальні письменницькі прикмети“ Сенкевіча допоміг йому дістати нагороду Нобля; вкінці робить іронічну (зовсім неестетичну) увагу на тему праці „Діла“ над польсько-українсько-жидівським співжиттям...

З приємністю довідуємося, що чільний діяч сіоністичної партії, який мусів чейже (як естет!) явитись у першому ряді патріотичних польських манїфестантів на честь „Огнем і Мечем“, бодай під впливом „антисемітського“ українського „Діла“ пригадав собі, що Сенкевіч мав „реакційний підхід до суспільного життя і також до жидів“. А проте не можемо позбутися сумнівів „естетично-критичного характеру“, чому захоплення формально-письменницькими вартостями Сенкевіча проявилося у п. Гешелеса саме і виключно в оцінці одного „Огнем і Мечем“, — саме того єдиного твору Сенкевіча, де національно-політична тенденція — глорифікація історичної польської шляхетщини втіленої в особі князя Яреми і Заґлоби — бере верх над усіми тими естетично-формальними рисами?!

Не можемо забути, що польські критики (безперечні патріоти, леґіонові старшини, члени правлячої нині політ. групи) не цуралися використати нагоду 50-літніх роковин появи „Огнем і Мечем“ для прилюдного порушення потреби ревізії поглядів на вартість „Огнем і Мечем“, як виховного чинника та довели до палкої дискусії на цю тему і на форумі наукових товариств і на сторінках щоденної преси, — а головний редактор жидівського політичного щоденника нічого іншого при цій самій нагоді не зумів сказати, як лише слова найвищого захоплення та ще й покликаючися на захоплення жидівської молоді при лектурі апольоґії культу національної ненависти й насильства! Невже п. Гешелес, як знавець естетичної критики, справді переконаний, що „Огнем і Мечем“ стоїть вище від дрібних Сенкевичівських оповідань?! І чому якраз так якось склалося, що лише з двох сторін чуємо оборону „Огнем і Мечем“ перед змовниками-ревізіоністами, як твору недоторканих артистичних вартостей: від п. Владислава Пакульчака з ендецької „Газети Варшавскої“ і „Курієра Львовского“ („Змова на повість Сенкевіча“ з 19. ц. м.) і п. Генрика Гешелеса з жидівської „Хвілі“!

При цій нагоді маленьке спростування: Сенкевіч не дістав нагороди Нобля за „Огнем і Мечем“, лише за „Кво вадіс“, як символ пропаганди християнської ідеї, з якою „Огнем і Мечем“ не має нічого спільного, і треба великої відваги, щоби при обороні „Огнем і Мечем“ покликуватися на — Берсона!...

Можливо, що „Діло“ погано служить польсько-українсько-жидівському „співжиттю“, особливо в розумінню п. Гешелеса. Однак „Діло“ та люди, які за ним стоять і в ньому працюють, ніколи не займалися **денунціяціями** жидів перед польською адміністраційною владою та не шкодили на політичний експорт брехні. Коли п. Гешелес не знає у чому річ — хай перегляне останні числа варшавського „Моменту“, в якому один із співвласників „Хвілі“, сіоністичний посол до варшавського сойму, має чоло писати, що „українські кола (?! — Ред.) постановили розпочати чинну реалізацію своєї антисемітської програми“ і що „той гітлерівський курс мовчки прийняла ціла українська прилюдна опінія!...“ І співвласник „Хвілі“ не стидається признаватися, що „у центрального уряду зроблено вже **інтервенцію“ не тільки (як вихо**дить з тенору його статті) в справі **охорони жи**дівського **майна перед виб**риками **невідпові**дальних **одиниць, але й у справі „антисемітського курсу українців“.** Ось чудовий зразок праці над „співжиттям“...

З церковних справ.

СЕЛА, В ЯКИХ ІСТНУЄ РЕЛІҐІЙНИЙ РОЗДОР.

Зі станиславівського протестантського „Ставних євангеликів відбуваються в таких місцевостях: Станиславів, Крехівці, Пациків, Старі Богородчани, Маняви, Фицьків, Побереже, Гануcівці, Антонівка, Комінне, Олешів, Чорноліці, Палагичі, Братишів, Лазарівка, Озеряни. — А „Віра і наука“, що появляється знову в Коломиї як орган української євангельської реформованої церкви, подає такі місцевости, в яких відбуваються богослужения тої церкви: Коломия (у власній церкві, при вул. Ділуницьких ч. 9.), Слобідка, Воскресінці, Печеніжин, Молодятин (у власній церкві), Підгайчики, Косів, Москалівка, Раківчик, Іспас, Шестиль, Заріча, Добротів, Гаврилівка, Парище, Стрий, Львів (при вул. Конопського ч. 25), Сторожтичі пов. Львів, Перемилів, пов. Копичинці (у власній церкві), Верхівці, пов. Копичинці, Ягольниця Стара, пов. Чортків. — З того виходить, що протестанських гуртків між українським населенням найбільше у станиславівській дієцезії.

ЗЇЗД ДУХОВЕНСТВА Й ВІРНИХ ВАРШАВСЬКО-ХОЛМСЬКОЇ ДІЄЦЕЗІЇ.

В днях 28., 29. і 30. грудня п. р. відбудеться у Варшаві зїзд духовенства і вірних православної варшавсько-холмської дієцезії. Темою зїзду будуть справи культурно-релігійні і господарські. Реферати виголосять: архимандрит Теофан Протасевич і свящ. Метюк. У зїзді візьмуть участь 4 члени варш.-холмської консисторії, секретар тої консисторії, юрисконсульт Св. Синоду Ніколаєв, ігумен монастиря в Яблочині і 8 деканів (на основі скількости деканатів). Окрім них кожний деканат вибере на зїзд одного духовного й одного світського представника, а повіти грубешівський і холмський можуть вибрати по 2 духовних і по 2 світських, бо в них найбільше православних. Позатим у зїзді візьмуть участь члени передсоборного зібрання від дієцезії: протопресвитер Теодорович, мітрат С. Грушко, посол С. Хруцький і А. Світич.

З УНІЯНОГО РУХУ НА ВОЛИНІ.

В Луцьку почався другий в цьому році місячний курс для священиків, що перейшли на унію з православія. Курси організує римо-кат. епископ Шельонжек. Учасники курсу приміщені в римо-кат. семинарії.

Дня 11. ц. м. перейшов на унію в Луцьку б. православний духовник, 60-літній о. Андрій Вікторовський.

УКРАЇНСЬКА РИМО-КАТОЛИЦЬКА ПАРОХІЯ В НЮ ЙОРКУ.

Пише нам гром. Микола Заводцо з Ню Йорку, що там організується українська римо-католицька парохія, до якої будуть належати виключно українці римо-кат. обряду. До цієї нової парохії зголосилося досі понад 30 родин. Парохія ще не інкорпорована, але підготовку до того вже пороблено. Таким чином у Ню Йорку повстала б перша українська римо-кат. парохія в світі.

—o—

Перед ґазовою атакою.

У звязку з військовими протиґазовими вправами у Львові повідомляють, що властива ґазова атака відбудеться в суботу, 25. ц. м. а в пятницю цілий день буде тільки алярмове поготівля, причому на вулицях будуть ходити ратункові стежі, що мають відповідне вишколення. Ґазових атак у суботу може бути кілька (в день і вночі) і їхні години не будуть заздалегідь відомі, як це було у Варшаві. Всякі тривоги і несподівки з приводу ґазової атаки є безосновні, бо військові вправи не будуть переведені засобами, які могли би когось вбити, ранити або поважно затроїти. В місті приготовляється 600 захистів, а того два ратункові при вул. Яблоновських та при вул. Коперника ч. 14. Рух у місті в обох днях не може бути припинений. Будуть отворені суди, банки, школи, всі уряди і т. д. В часі самої ґазової атаки свободу рухів будуть мати тільки управнені військові одиниці, поліція, Червоний Хрест, лікарі і преса. Всі інші мусять ховатися. Протиґазові маски не управнюють ходити по місті в часі алярму. Взагалі ратункові стежі будуть пильно вважати на те, чи населення придержується оголошених вказівок і з неслуханими поступати безоглядно. Летунсько-ґазова атака на Львів буде, як комунікують з міродатних кол, спробою дисципліни й послуху мешканців міста. Військові вправи мають показати, що цивільне населення підчас майбутньої війни мусить дбати само про себе. Військо не займатися цивільним населенням, але виконує тактичні приписи. Коли в місті будуть вибухати бомби, цивільне населення мусить само шукати захисту й ратунку.

Війна майбутньої війни це серія бомбових вибухів, мешкання з вибитими шибками, в місті

Лещатарські убрання.

Найновіші крої, найнижчі ціни, живе просто з фабрики „ЦЕНТРУМ“, У ЛЬВОВІ, ВУЛ. СКАРБКІВСЬКА 4 (напроти кіна Атлантік). Тел. 72-84.

погно ґазів. На це треба бути приготованим і вміти боронитися. Заповіджені летунсько-газові атаки створять ситуацію, близьку до воєнної дійсности. Кожний мусить дбати про свою цілість. Приготованим ніщо не грозить зіщо.

—o—

День жалоби і протесту.

БУЧАЧЧИНА.

Повітовий Комітет Ратунку України в Бучачі, головою котрого є місцевий адвокат д-р Р. Слюзар, відсвяткував день жалоби і протесту дуже величаво, гідно і взірцево. Діяльністю своєю обіймає цей комітет цілий бучацький політичний повіт з виїмком судового повіту монастириського, де оснувався окремий місцевий комітет. Вже на кілька днів перед днем жалоби розіслано до всіх громад відповідні обіжники і поучення, а також і жалібні клепсидри, які в дні 29. X. розліплено як у Бучачі, так і по всіх місточках і селах бучацького й золотопотіцького судового повіту. В сам памятний день у всіх 50 громадах відбулися торжественні богослуження і панахиди за померших із голоду на Рад. Україні. В усіх громадах на церквах і громадських установах по-

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ-ФУНДАТОРИ Т-ВА ПРИХИЛЬНИКІВ ОСВІТИ!

вівали чорні хоругви. Протестаційні збори, скликані на підставі арт. 18. з. п. з., відбулися в 47 громадах. На цих зборах після вислухання відповідного реферату ухвалено протестні резолюції. Реферував або хтось із місцевих громадян, або відпоручник Повітового Комітету. З самого Бучача виїхало цього дня в повіт 17 референтів. У зборах взяло участь загалом 6.143 осіб. Лише в трьох громадах бучацько-золотопотіцької округи, а саме у **Верблятині, Космирині й Озерянах** протестаційні збори не відбулися з причини від Пов. Комітету незалежних. Надто в **Медведівцях** збори розвязала поліція. При кінці слід іще з признанням зазначити, що ціле українське населення тутешньої округи перевело цей день у строгому пості, відмовляючись до самого вечера від уської їди.

ЛУЧЧИНА.

Повідомляють нас, що мешканці сіл **Дитиваз, Гнидави,** приналежних до громади **Половки,** села **Підгаєць** гром. Піддубецької та громади **Жидачина** на Волині відсвяткували день жалоби і протесту богослуженнями, панахидами за померших із голоду на Рад. Україні і сходинами, на яких ухвалено й підписано відповідні протестні резолюції.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ЕКСПОРТ ДО СРСР.

НЮ ЙОРК, 22. 11. ПАТ. Торговельний Департамент повідомляє, що американські кола, які торгують бавовною та волокнистими виробами, покликали комісію для влекшення експорту до СРСР. „Нюйорк Таймс“ твердить, що вже найшли основи для порозуміння в справі більшовицьких довгів і кредитів.

КРОВАВА ПЕРЕДВИБОРЧА БОРОТЬБА.

У багатьох місцевостях у Румунії прийшло на передвиборчих вічах до кровавих бійок. У Бакау кузисти (антисемітська партія) напали на членів проурядової партії. Прийшло до стрілянини, в якій згинуло кілька осіб. Молодо-ліберали, щоби здобути 1. число на листі, вжили до роздавання летючок боксера, та політичні противники побили його й він утік. Так молодо-ліберали не здобули 1. числа.

—o—

АРЕШТУВАЛИ БІЛЬШОВИКІВ.

МОСКВА, 22. 11. ПАТ. Більшовицькі джерела повідомляють за японською пресою, що сторожа сх.-китайської залізниці арештувала 14 більшовицьких горожан у Харбіні. Причина арештування невідома.

—o—

ВЯЗЕНЬ-ГЕНЕРАЛ — ПОСЛОМ.

До еспанського парламенту в недільних виборах вибрали м. і. ген. Сан Хурія, якого за зорганізування протидержавної змови, засудили на досмертну тюрму. Завдяки виборам вийде Сан Хуріо на волю.

1.000 ІНВАЛІДІВ УГА ЖДЕ НА ПОМІЧ ГРОМАДЯНСТВА. ШАНУЙТЕ ЇХНІ ЗАСЛУГИ І ПОСВЯТУ! ЧЕСТЬ НАРОДУ НАКАЗУЄ ЗАБЕЗПЕЧИТИ ЖИТТЯ ТИХ, ЩО В ОБОРОНІ ВІТЧИНИ ВІДДАЛИ СВОЄ ЗДОРОВЛЯ!

Дикі методи вуличної реклями ґазетних кольпортерів у Львові.

Викрикування цілком видуманих фальшивих вісток.

Першим ділом вуличного кольпортера брукової ґазети, коли тільки дістане з експедиції відповідну скількість примірників, мерщій перебігти очима ще „тепле“ число та викомбінувати зі змісту найбільш емоціонуючий та притягаючий публику оклик. І так, як у великих часописах є спеціялісти, яких єдиною працею є добирати до змісту статтей добрі наголовки, так само серед хлопчаків-кольпортерів є „спеціялісти від окликів“. Коли успіх кожного вуличного продавця, без огляду на крам, залежить від голосної реклями, яку він робить своєму крамові, то „соковитий“ чи „блідий“ характер голосної реклями часопису є виключною причиною розпродажі чи залишки примірників, призначених до вуличної кольпортажі.

Але кольпортери деяких львівських пополудневих польських ґазет, обрахованих майже виключно на вуличну кольпортажу, переступають границі, означені не лише етикою, але й законом. Оклики хлопчаків можуть бути найбільш „сензаційні“, але мусять бодай посередньо торкатися змісту ґазети. Коли кольпортер спонукує людей своєю реклямою купувати часопис, в якому **зовсім нема** того, що він купуючим голосно заповідає, допускається звичайного обману. Очевидно, що мабуть не було випадку, щоби хтось потягав за це кольпортера до відповідальности: люди щонайвище, клененуть, а хлопчак що-найвище ратується втечею, щоб дехто з ошуканих не потягнув його за вухо.

Однак в останніх днях зауважили ми зовсім дикі прояви такої реклями. В пятницю й суботу на кількох вулицях міста Львова розлягся несамовитий вереск кольпортерів одної польської пополудневої ґазетки: **„Zamordowanie prokuratora Mostowskiego“.** А в середині ні слова про смерть прокуратора. Виринає питання: Звідки взагалі ті малі хлопці могли впасти на таку ідею?! Хто їм піддав таку думку і з якою метою?! До менших подвигів належить вже такий оклик, як **„Революція в Німеччині!“ „Вбивство Гінденбурґа!“** — яким кольпортери іншої польської ґазетки заповнили вулиці міста Львова саме в той день, коли в Німеччині 40 мільйонів людей віддало голоси на Гітлера.

Можливо, що оклик „революція“ в якійсь чужій державі може викликувати приємний відгук у настроях вулиці, яка тому може вибачити придумчивому хлопцеві маленьку помилку. Так само байдужим може бути **„Збродня інжинера Зарембзи в Варшаве“** або **„Самобуйство Ґорґонової“**. Але вбивство прокуратора?!

Питайників тут взагалі чимало: Чи в інтересі пресових підприємств, без огляду на їх характер, лежить дезорієнтувати прилюдну опінію? І в чийому інтересі лежить вводити повну анархію в цій ділянці?

Дивна річ, що до цього часу ніхто з компетентних чинників не поцікавився цією вихваллю, яку мабуть починають вже використовувати **для своїх політичних цілей** якісь темні сили...

Чи справа другорядна?

У звязку зі статтею в „Ділі“ з неділі 12. XI. ц. р. ч. 299. п. з. **„Українська мова в політичних процесах“**, до слушних помічень ш. автора д-ра Романа Домбчевського, додаю я ще свої поміченьня в справі непошановання рідної мови також **у письмі,** в приватному і публичному житті. З преспективи мого вже старшого віку виходять ті спостереження невідрадні.

Австрійський закон давав українській мові в усіх зносинах як приватної так і публичної натури і тим самим в письмі повні права. Можна було писати українською мовою й до віденського міністерства. Адресовані листи по українськи доходили безпечно й до Відня, Праги чи Трієсту, а наш загал не потрібував в краю утраквізувати адрес ні на листах, ні на часописах. Польський мовний закон з 31. VII. 1924. ч. 73. цей стан змінив. Тепер вже треба на звичайних почтових посилках додавати поруч української адреси ще польську назву почти, а поручені посилки листові і грошеві адресувати латинським письмом. Поза цим більше нічого закон в тій мірі не вимагає.

А тимчасом ми самі добровільно і тих мінімальних прав позбуваємося. Зачну від часописів. З почти одержую українських часописів чимало: 2 щоденники, кілька тижневиків і місячників. Бачу на них всякі адреси. Лиш один (і то щойно від 3 років і на моє мабуть домагання) дає повну українську адресу, себто імя, назву, місцевість і почту, а додає по обовязуючому законові назву почти в польській мові. А решта? Один адресує по українськи, а вже почту лиш по польськи, другий вже й місцевість і почту по польськи, інший вже всю адресу латинським письмом...

Запитую адміністрації тих всіх часописів, чи це справа другорядна, чи це є береження бодай того мінімум прав, що нам ще лишилися і як годиться з обовязком берегти навіть у дрібних справах престіж нації, до чого хіба самозрозуміло в першій мірі є покликані українські видавництва і їх органи? Чому ми не маємо і то послідовно стерегти того, що своє, а лише додавати те, що мусимо? Невжеж написання в адміністрації і випечатання повних українських адрес з доданням польської назви почти так дуже збільшить витрати і технічно таке вже трудне? Мимохіть насувається в злуці з цим ось яка рефлексія чи запит: що собі уявляє такий „хитрий малорос“, що то посилає свою брошуру, оферує її купно, долучує чек, а адресу дає вже виключно польську — а тепер таке щораз частіше буває — чи він думає собі, що тим збудить зичливість (чию?) і заохоту до закупна?

Зовсім і такі самі прояви малодушности бачу на адресах в приватних чи урядових українських **письмах.** А ще й побачите ви дещо більше: неукраїнські підписи українців в урядових протоколах, рецепісах, векслях і документах. А я ще бачив такі несамовиті дивогляди як ось метрика, видана українським парохіяльним урядом в латинській мові, а підпис душпастиря в польській мові побіч української парохіяльної печаті (ks. Eugeniusz X proboszcz w Z.). Так якби підпис це не була індивідуальна власність того, хто підписує і якби істнував де на цілому Божому світі такий закон, що підпису в рідній мові заборонює...

Рідна мова в слові і письмі це прапор народньої чести, а кожним відступом чи ухилом підриваємо престіж нації.

о. В. Н.

НОВИНКИ

— **ДО НИНІШНОГО ЧИСЛА долучуємо складанки П. К. О., якими просимо надсилати передплату на грудень.**

— **Робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46.**

— **Магазин постелі Р. Джала,** Львів, Хорущина 5, поручає: ковдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 золотих, матраци по 7 зол. 524 12-100

— **Ігнат,** Львів, Куркова 24 приймає управу реальностей у Львові. 604 4—5

— **Успіхи нашої артистки.** З виленської преси довідуємось про нові виступи нашої землячки, оперової артистки, п. Евгенії Ласовської, що цього місяця дала себе пізнати у театрі „Лютня“ в оперетці „Ясноволосий циган“. П. Ласовська після виступів у Львові грала якийсь час у варшавській оперетці. „Вечір Вильна“ у ч. 303. пише, що „вона взяла приступом публику знаменитою грою“. „Публика не витала оплесками нової прімадонни п. Евгенії Ласовської, зате не змовкали заслужені оплески, коли побачила її знамениту гру. Наділена небуденним талантом, мельодійним і дзвінким голосом, прегарно вистудіюваною мімікою і жестом, артистка полонила і зєднала собі серця слухачів. Нарешті „Лютня“ зробила дуже добрий і влучний вибір“.

— **Театр ім. Тобілевича** переїзжає від неділі 26. ц. м. з Жовкви на кілька вистав до Рави Руської.

— **Жертви нотаріяльної реформи.** У звязку з реформою нотаріяту втратило досі становища десять нотарів українців, саме: 1) Вол. Левицький у Винниках, 2) Ів. Раставецький у Львові, 3) А. Дідицький в Калуші, 4) А. Базилевич у Чесанові, 5) М. Савчинський в Новім Селі, 6) Теод. Будзиновський в Добромилі, 7) В. Маковський в Ліську, 8) А. Волянський в Золотім Потоці, 9) Р. Заячківський в Надвірній і 10) Ст. Левицький в Підгайцях. Тільки деякі з них переступили 70-ий рік життя (причина передбачена законом), велику більшість усунено в силі віку. Цікаве теж, що досі не усунено з нотаріяльного становища ніодного москвофіла.

— **Новий римо-кат. костел** посвятили 5. ц. м. в Рожнові на Покутті. На посвяченні виголосив патріотичну проповідь римо-кат. декан з Коломиї, яку й закінчив зазивом будувати скрізь

костели й „Доми Людові", бо тільки таким чином „зможе бути утревалена польськість на кресах". — Одночасно з тим викінчують будову костела в Рибні к. Кут та будують римо-кат. каплицю в Шешорах к. Пістиня. Польські „Доми Людові" будують тепер у Рибні, Шешорах і Москалівці.

— За програму науки релігії. У звязку зі шкільною реформою міністерство освіти виладжує програму науки релігії й покликало задля цього окрему комісію, зложену з представників польського духовенства і міністерства. Однак до нарад комісії не дійшло, бо покликані духовники заявили, що епископат заборонив їм брати участь у кампанії. Тоді міністерство зложило програму науки релігії без участи комісії й оголосило друком на правах рукопису, переказуючи одночасно епископатові до узгіднення. В багатьох школах катехити почали вже придержуватися тієї програми. Однак епископат не згодився на міністерський проект, наслідком чого міністерство запропонувало епископатові скласти власний проект. Над тим контрпроектом працює тепер шкільна секція епископату, зложена тільки зі священиків, без участи представників міністерства.

— Наука природи в школі. М-ство освіти звернуло увагу шкільних дирекцій, щоби прикладати особлившу вагу до предметів науки природи, особливо фізики та хемії. Практична наука тих предметів має відбуватися групами, зложеними найбільше з 15 учнів або учениць, а не, як досі, цілими клясами.

— Пожежа в шпиталі. В окружному військовому шпиталі у Львові при вул. Личаківській на II. пов. вибухла пожежа. Усунули хорих, а пожежна сторожа вирубала частину стелі й вогонь погасила. Пожежа повстала з того, що бельки стелі занялися від іскор з комина.

— Львівська хроніка. Махля Люфтшайнова, властителька маґазину зі шкірою при пл. Краківській повідомила поліцію, що її склеп обікрали злодії на шкоду 1.800 зол. Однак поліція ствердила, що Люфтшайнова сфінгувала крадіж, щоб одержати асекураційну премію. — Ресторан Зайдля (Флісерової) при вул. Ягайлонській обікрали злодії, забравши готівкою 2.400 зол. і більшу скількість товару. — На Богданівці вибухла пожежа в рафінерії спіритусу (давніше Шпрехера) і знищила бюрові та мешкальні приміщення.

— Краєва хроніка. Біля залізничої стації Гермінів пов. Львів наїхав потяг на селянський віз, наслідком чого одна особа тяжко потовчена, вмерла у львівському шпиталі, а дві лекше ранені. — На стації Верба к. Радивилова наїхав товаровий потяг на 15 порожних вагонів, наслідком чого дві особи зі служби потерпіли тяжкі рани. — В цілій Виленщині настали сильні морози, що доходять до 20 ступнів нижче зера. — В Старисках пов. Яворів Катарина Костів копнула підчас бійки свого чоловіка Івана так сильно в живіт, що той незабаром умер. — Побережник лісів Евгена Гороха в Жовкві, Вінкентій Січинський приловив на крадежі дров вільного стрільця Миколу Балка. В погоні за Балком побережник вистрілив і зранив його тяжко. — В Гошеві, пов. Калуш, згорів фільварок, виддержавлений Клярою Штернгель. Шкода 25 тис. зол. — Залізничий робітник Яків Монцібович із Хромогорбу пов. Стрий вискочив так нещасливо із потяґу, що розбив собі голову і згинув на місці. — В Кальній пов. Станиславів ствержено захорування 14 осіб на плямистий тиф. — На дорозі з Балич до Мостиськ поліцай В. Ваврикевич стрінув знаного злодія Йосифа Жовніра і коли той ставив опір при арештуванні, застрілив його.

— Всюди крадуть. Перед окружним судом у Варшаві відбувається процес за зловживання в дирекції почт, де урядовець Ст. Канковський присвоїв собі 6.000 зол. з фондів, призначених на стипендії для студентів варшавської політехніки. Канковський фальшував документи і вписуючи на них стипендистів, гроші забирав для себе. Разом з ним відповідають перед судом два вищі урядовці за брак контролі. — Начальника вязниці в Бродиниці засудили на 8 літ вязниці за здефравдування 20.000 зол.

— Про простуду. Без огляду на всякі заходи обережности, не завсіди можеш остерегтись перед ріжними наслідками непогоди і студені, головно у холодних порах року. І так коли лихо захопило і ти встиг перестудитись, тоді треба конче протиділати простуді і не дозволити недузі розвинутись. Перші ознаки простуди це мілі дрожаки, що проходять по нашому тілі і невиразне занепокоювання. Якщо тільки обставини дозволяють, найкраще лишитись у ліжку, щоб не виставляти на шкідливі атмосферичні впливи віддихових доріг і всього тіла, тому, що вони можуть погіршити початки недуги. Відтак добре є зажити кілька разів денно по 1—2 таблетки Аспірини, що чимало помагає нищити хоробові бактерії, які розвиваються в організмі. У цілій [illegible] можна тут прикласти думку, що „краще запобігати, ніж лікувати", бо як тільки простуда розвинеться, тоді небезпека для здоровля багато більша, а боротьба з недугою домагається більше часу.

— Незвичайне враження. Коли натремо себе тоалетовою водою 5 Fleurs-Forvil дізнаємо справді незвичайного враження. Бальсамічна і ніжна зміцнює вона мязи, а її запах відсвіжує.

——o——

ВІДГУКИ ДНЯ.

Біда з розумом.

„...безумним щасти от безумя, всем умним горе от ума".

Прийшов до мене чоловік, низького росту, грубий, лисий, з малими хитрими очками і сказав:

— Чи можу просити так... у чотири очі?!

— Прошу дуже.

Ми вийшли до порожньої кімнати і посідали. Незнайомий простягнув до мене папіросницю.

— Може папіроску?

— Дякую, щойно кинув.

— В такому разі і я не буду

Сховав папіросницю, зложив ручки на животі і почав:

— Пане редактор, зробіть з мене варята.

Мені здавалося, що я недочув..

— Що що?!

Зробіть, з ласки своєї, з мене варята.

Я не знав, чи маю образитися, чи кликати возного, чи сміятися з цього всього.

Ніхто ще мене досі за щось подібного не просив, навпаки: багато просило зробити їх мудрішими як вони є.

— Як ви це розумієте? — спитав я незнайомого.

— Проста річ. Прошу написати на мене, що я є дурень, ідіот, матолок, кретин і ще як там собі хочете. З повним іменем і назвищем... Тільки, щоб воно добре вийшло і щоби люди повірили.

Ціла оправа почала мене на добре цікавити. Направду небуденний випадок і небуденний чоловік.

— Припустім, пане добродію, що я це зроблю. Але нащо вам цього всього?

Незнайомий розложив ручки, перехилив голову і вдоволено всміхнувся.

— Фільософія, пане редактор. Фільософія і психольоґія.

— Чия? Ваша?!

— Ні, нашої любої країни, нас усіх (очевидно, про присутніх не говорю!), з давен-давна і, здається, на довгі літа

— Вибачте — сказав я — але мені не все ясно...

Незнайомий зложив знову руки і похилився чемно в мою сторону.

— Як пан редактор позволять, то я в кількох словах вияснію.

— Будь ласка, слухаю.

Грубий чоловічок глибоко дихнув, прижмурив хитрі очка і почав:

— Від ікс літ обсервую в нас одно явище: коли хтось зробить якесь свинство, то найсильнішим арґументом його оборонців є те, що він дурний. „Біймеся Бога — кажуть люди, — до чого вже в нас дійшло. На такім становищі і таке свинство!" „Дайте спокій чоловікові — відповідають оборонці — він то зробив з глупоти!" „Своєю дорогою. Маєте рацію. Нема що дивуватися!"... І не дивуються... А нехай чоловік з маркою мудрого зробить тільки помилку. Ого! Сухої нитки на нім не лишать, до третього покоління будуть випоминати. Розумію: що край, то обичай. З тим нашим обичаєм або треба боротися, або дуже в рукавичках.. Я чоловік небоєвий і волію цю другу дорогу.

— Значить, ви або вже зробили, або думаєте зробити якесь свинство і хочете мати викрут.

Ні, добродію. Покривати погане я не звик, коли... не мушу.

— Алеж, пане редактор. Я ніякого свинства не зробив і не думаю робити.

— В такому разі нащо вам?

— На всякий випадок. Нині такі часи. Хто знає, що станеться, що може зайти... Ануж щось такого приключиться. Не хочу, щоб діти, внуки, а навіть правнуки за мене терпіли. А так кожний скаже: дурак — і на тім скінчиться.

Чоловічок замовк і допитливо глянув на мене:

— Ну щож, пане редактор, напишете? Я всі видатки звязані, так би сказать, з творчістю — покрию. А для мене це буде велика річ. Ассікурачіоне Женерале... Хі-хі-хі!

— Ні, пане — відповів я. — Не можу вам цього зробити. Ви мені заімпонували своєю щирістю, але направду, не можу. За багато в нас намножилося хитрих дурнів.

Незнайомий похнюпився і без слова опустив кімнату.

Нехай іде. Буде стерегтися свинства, бо на своє нещастя має марку розумного.

Галактіон Чіпка.

З нових видань.

Галина Журба: ЗОРІ СВІТ ЗАПОВІДАЮТЬ. *Львів, 1933. „Українська Бібліотека", ст. 128.*

Це дуже дбайливо викінчені побутові малюнки з волинського села, з передреволюційної доби. Авторка пробує дати кілька цікавих психольоґічних прикладів, як серед казьонної темряви і соціяльного поневолення поволі пробуджувалася в темній масі національна свідомість. Це нелегке завдання перевела вона з великою чутливістю, дискретно, оминаючи якомога дешевої тенденції. Найбільшою прикметою твору є жива характеристика дієвих осіб, без надмірної балакучости, кількома штрихами. Безпосередні спостереження, схоплені оком доброго знавця народньої душі, переплетені гарними ліричними місцями. Стиль звязкий, речення шукають ритму.

„Вигін, де паслися гуси, підходив до панського частоколу. За частоколом каштани. Повні холодку темні алеї. Сонячні травники веселилися квіттям. Через шпалери барбарису біліли стіни великого, таємного двору. Долітав звідтам дзвінкий, безжурний сміх. Качався травниками по висипаних жорствою алеях. Скотювався на низ, над ставком розсипався намистом. Часом зривалася голубиним стадом бурхлива музика. Тріпалася крильми в гущавині дерев і вирвавшись на волю, низенько стелилася полями. Обірвані, сполохані згуки прилітали до Дарки..."

Цей нахил до поеми у прозі інколи затирає обриси дії. Уся повість, з якої маємо покищо перед очима першу частину, розбита на малі сценки, не завсіди суцільно звязані, так сказати писана „імпресіоністичною манерою". Та ця метода, що відповідає талантові авторки, не відбирає творові прикмет, хоча й замітно бореться з формою повісти, нелегкою при такім матеріялі, трохи розпорошенім. Сям-там звертає увагу гарний народній вислів, поетичний зворот.

Жаль, що через звичайне непорозуміння чи недогляд редактора ця частина обірвана машинально. [illegible] з додатками 8 [illegible] у рукописі присланий авторкою з [illegible] такою приміткою: „Цих 8 сторін „не вмістилося" у приписаних видавцем чотирьох аркушах, тому книжка вийшла без кінця, який до цього примірника долучаю у рукописі". Для автора болючий удар!

Твір зовсім заслужив на те, щоби редактор такого видавництва краще ним був заопікувався перед друком виправив деякі кардинальні дрібні помилки: „мабудь" зам. мабуть, „озьде" зам. осьде, а в тім зам. „автім" (так само як „авжеж!"), „триумфно" зам. трію..., „щильніше" зам. щільніше, „більш самостійне, зам. самостійніше, „камньом" зам. каменем, „тіньом" зам. тінню, „нагайом" зам. нагаєм, „подвірря" зам. подвіря", „тінів" зам. тіней, „вечером" зам. вечором „шепшиновий" зам. шипшиновий і т. т. Не можна теж дозволити авторці писати малою буквою „григорів голос", настин брат". Тільки на користь твору вийшло би, якби викинути з нього дуже нечисленні ґазетні фрази, зовсім чужі духові нашої мови „Це були перші спроби пізнавання (!) жорстокої дійсности шляхом (!) гіркого досвіду", зам. попросту: „Максимко вперше пізнавав жорстоку дійсність гірким досвідом".

Назагал книжка Г. Журби одна з замітніших цьогорічних появ на нашому ринку.

м. р.

Василь Кархут: ГОМІН ЗПОЗА НАС. НАРИСИ З ЖИТТЯ ЗВІРЯТ. *В-во „Вогні", Львів, 1933.*

Це симпатична збірочка нарисів із життя звірят, писаних на зразок поем прозою дуже молодою рукою. Автор любить природу і залюбки стежив за звірятами. Свої враження пробує схопити словом і находить чимало гарних слів, які як це видко, добирав довго та дбайливо. Одначе даремне шукати в його нарисах психольоґії звірят, хоча маємо враження, що саме це мав він головно на увазі. Його звірята думають зовсім по людськи і навіть дивляться на світ оком молодого ліричного поета.

Із передмови видавця довідуємося, що автор щирий пластун. Виринає мимохіть думка: чому же він вибрав саме сцени жорстокої розправи людей зі звірятами і кривавої, пастіплової боротьби звірят між собою? Видавець що затроюх збірці зовсім непотрібно пробує зробити з цього проблему: „Нариси ці з життя звірів. Та чого він (автор) там шукає? Чи не цих людських проблем, що силою біольоґічних законів є одні для цілої живої природи" Очевидячки маємо тут до діла зі звичайним ляпсусом. Ціла жива природа не може мати людських проблем і що це за „біольоґічні закони" невідомо. Зважмо, що найкра-

ший твір про звірів. „Книга джунґлів" Кіплінґа саме відкриває нам щось зовсім протилежне: співжиття звірів, а не їх кровожадну боротьбу.

Автор зі шкодою для цілого нарису йде по лінії абстрактної думки, замісць триматись обсервації; дуже часто і цю обсервацію розливає у ліричній фразі. Жаль, що видавці або автор сам не попрохали когось переглянути збірочку перед друком, щоби обчистити її з непотрібних москалізмів, польонізмів, канцеляризмів і малих огріхів. Автор не відріжняє прикметників на „ний" і „ній", „тий" і „тій" пише „вечірному", „третому", „грудь" у значінні „грудей", „кіхті" зам. кігті, „филя" зам. хвиля, „ковер" (рос.) зам. килим, „грозою" (zgroza) зам. жахом, „всего" зам. усього, негодування (рос.) гнів, збурення, напрасний (рос.) даремний, здавалобся зам. здавалось би, шорох (рос.) зам. шелест, улягла (польс.) у значінні: піддалася, неоспориме (рос.) зам. безспірне, донька „бечіла" (польс.) зам. ридала, ревіла, „обильний" (рос.) зам. достатній, рясний. Ще прикріші зовсім нелітературні звороти: „ніщо не остерегло його перед тихим, навшпиньках, підходженням (!) Мурка"; „ворог щойно тоді поконаний, коли його до щенту винищилося". Є поетичні фрази, щодо яких можна тільки здогадуватись, що вони хотять сказати, нпр. „В його тісному лобі, сновигалася (?) пригадка (?) смачної добичі"; „В її горлі ще вправді (!) дрімав (?) страшний рик"... Є такі окремі речення: „Застигнення в напруженні чекання на знак пана", „Місто бурлить добуванням" (?) „Ніодин їх мяз не здригнеться у напятті ождання добичі" — фрази дослівно перекладені з польського. Характеристично для автора, що про ведмедя пише він: „Ум просвітила дисплавка розвязки тої загадки", наче про Айнштайна і про бузька, як про поета: „Плесо памяти сколихнула пригадка". *м. р.*

З концертової салі.

ПЕРШИЙ ФІЛЬГАРМОНІЧНИЙ КОНЦЕРТ.

Після довгих місяців дебати над розвязкою оперового питання у Львові, після статтей на цю тему на сторінках преси, які в один голос домагалися для Львова оперового театру — нарешті президія міста рішила субвенціонувати тільки орхестру, вважаючи, що симфонічні концерти повинні хочби частинно заступити недостачу опери в 300-тисячному місті. І так замісць опери буде фільгармонія. З одної сторони — крок назад, з другої — крок вперед.

Інавґураційний концерт фільгармонії зібрав чимало публики, яку з місця можна поділити на дві катеґорії: на ту, що купила білети і ту, що їх дістала даром. Коли йде про артистичний бік, то провід фільгармонії, якої постійним диригентом призначено д-ра Солтиса, досі ні одним словом не оповістив своїх плянів — ані репертуарових, ані імен проєктованих солістів чи гостей-диригентів.

У програмі першого концерту були твори не нові, навіть на львівській естраді: Мендельсона увертюра до „Сну літньої ночі", Брамса варіяції на тему Генделя, Ружицького симфонічна поема „Король Кофетуа" та врешті Чайковського 6-та симфонія. Ця остання — зрештою не більше як перед двома роками виконана тим самим диригентом і тою самою орхестрою — принесла виконавцям і д-рові Солтисові найбільше оплесків і признання. Але ніде правди діти — слухаючи сьогодні патосу цієї симфонії — її першої та останньої частини — ніяк не можна вірити в її щирість та глибину, тим паче її переживати. При всій більше — як — талановитости Чайковського, при всіх ґеніяльних моментах цієї симфонії — кода першої частини, марш! — саме ця перша частина, завдяки якій уся симфонія дістала назву „патетичної" — належить до безповоротної минувшини. Як „тройка" і „песенки Вертінского" і ціла та атмосфера патосу, настроєвости і десятка інших первнів, які складалися на конґльомерат душі „русского человєка" наприкінці минулого століття.

Ружицького „Король Кофетуа" не поганий зразок симфонічної поеми взагалі, а наслідування добрих зразків зокрема. Цей довгий, страшенно вбогий інвенцією, весь розплилий у нестерпних „повних" гармоніях твір, грішить у сумі — крім цього всього — найстрашнішою хибою творчости: нудьгою. Зрештою звідки в цьому творі найшлися поруч Ріхарда Штравса, Скрябіна і ін. — ще й ремінісценції Йогана Штравса — цього я ніяк не міг догадатись. І довідатись нецікавий.

Правдивими оазами були Мендельсон і Брамс. Їх виконання ставляє перед орхестрою повсім інші вимоги: в увертюрі до „Сну літньої ночі" — віртуозности цілого смичкового квінтету, незвичайної мягкости смичків і цілої скалі зріжничкованого піяна і піяніссіма (та чисто строєвого дерева!); в Брамса „Варіяціях" — передовсім виразного виведення поліфонії і варіяційної мотивіки не тільки в головних, тематичних голосах. Диригента і орхестру викликували і оплескували довго і гаряче. *ант. руд.*

СПОРТ.

УЖГОРОД. С. К. „РУСЬ" — Ч. С. К. 8:1 (2:1).

ЧЕРНІВЦІ — СТАНИСЛАВІВ 2:1.

Наш черновецький кореспондент Н. Д. повідомляє що в репрезентації Черновець грало чотирьох українців, членів „Довбуша": Цопа I, Цопа II, Маличчук і Пантелейчук. Публики було понад 2.000.

Театри.

Великий Міський Театр.

Четвер, 23. XI. год. 7.30 веч. „Викрадення зі Сераю".

Пятниця, 24. XI. год. 7.30 веч. „Весілля".

Театр Ріжнородностей.

Четвер, 23. XI. год. 7.30 веч. Рецитаційний вечір Гоосбарта.

Пятниця, 24. XI. год. 7.30 веч. „Моя сестра та я".

Концертове Бюро Тірка:

Четвер, 23. XI. Концерт Арделлі, ліричний тенор.

Кіна.

АДРІЯ: „Голос пустині".
АПОЛЬО: „Шпіон у масці" (Ганка Ордонівна).
АТЛЯНТИК: „Кавалькада".
ВАНДА: „Неніта, цвітка Гавани".
КАСИНО: „1002-га ніч" (Мозжухин).
КОПЕРНИК: „Золоті сильця" (Любич).
КОЛЬОСЕЙ: „Син джунґлі" і ревія „Гальо, Америка!"
МАРУСЕНЬКА: „Золоті сильця" (Любич).
МІРАЖ: „Тиждень на весело: „Волоцюга" (Лоренс Тибет), „Герої" (Льорель і Гарді).
МУЗА: „Живий дім" і комедії.
ПАЛЯС: „Гіркий чай ген. Єн".
ПАН: „Цілунок перед зеркалом" і „Ромео та Юлія".
ПАСАЖ: „Земля шічив", Балалайкова трупа Франковського.
ХИМЕРА: „Кавалькада".
СТИЛЕВЕ: „Мумія", ревія „Львів під газом".
УТІХА: „Братерство народів" і ревія.

Закордонне радіо.

Четвер, 23. листопада 1933.

Відень (517,2) 17.00 Осінні пісні. 19.00 Рел. пісні; 20.00 „Ля ченерентоля" оп. Россіні; **Братислава** (279,3) 12.35 Концерт; **Брно** (341.7) 16.00 Легка музика; **Кошиці** (293,5) 17.00 Циг. музика; **Прага** (488,6) 21.20 Нар. пісні, 22.20 Пісні Сметани; **Париж** (1725) 21.00 „Розе ма возсін" ком. оп. Шалєва. 21.45 „Жорж Данден" комедія Мольєра; **Гайльсберг** (276,5) 16.00 Концерт. 1?.00 Оп. музика, 20.10 Спів; **Кеніґсвустергавзен** (1634,9) 15.10 Дитячі пісоньки. 18.05 Вес. програма; **Мільакер** (360,6) 16.00 Концерт (хор. музика, пісоньки); **Стокгольм** (435,4) 19.00 Арії, пісні; **Мілянo** (331,5) 17.10 Симф. і камер. музика; **Рим** (441,2) 17.15, 21.00 Концерт (музика, спів) 20.15 Спів.

Пятниця, 24. листопада 1933.

Відень (517,2) 12.00, 20.35 Концерт. 17.20 Фортепян. **Братислава** (279,3) 19.25 Легка музика. **Кошиці** (293,5) 12.30, 17.00 Концерт. **Прага** (488,6) 19.30 „Наречена з Мессини" оп. Фібіха; **Кеніґсвустергавзен** (1634,9) 17.20 Клас. музика; **Мюнхен** (533) 18.05 „Мазепа" симф. поема Ліста. 21.35 Скрипка; **Бреслав** (325) 20.15 „Козі фан Тутте" оп. Моцарта; **Букарешт** (374,2) 20.00 Вок. реститаль. **Будапешт** (550,5) 13.30 Циг. музика. 19.30 Опера, 23.20 Фортепян. **Рим** (441,2) 12.30, 13.00 Легка музика 18.05, 20.45 Концерт.

Львівське радіо.

Четвер, 23. листопада 1933.

7.00—7.55 Ранішня авдиція; 12.05 Останні шлягери з грамофону; 12.35 Концерт (музика, спів); 14.00 Метеорольоґ. вістки; 15.30 Господарські вістки; 15.40 Твори на два фортепяни; 16.25 Пісоньки з грамофону; 16.50 Грамофон; 16.55 Вок. дуети (Марвідівна, сопран, Чеховичівна, кольор. альт); 17.20 Скрипка; 17.50 На службі милосердя; 18.20 „Пімста" на осн. Фредра; 19.05 Сучасна рос. повість; 19.17 Всячина, 19.25 Відчит; 19.40, 19.45 Спортові вістки; 20.00 Легка музика, спів; 21.00 Почт. техн. скринька; 21.15 Академики літератури; 21.30 Індіянська пісня (Макушинська Глюзінська, сопран); 22.15, 23.05 Те що гарне й веселе (грамофон).

Пятниця, 24. листопада 1933.

7.00—7.55 Ранішня авдиція; 11.55 Комунікати, грамофон; 12.05, 12.38 Сальонова музика; 15.30 Спортові вістки; 15.40 Спів; 15.55 Бетовенів квартет (з грам.); 16.40 Відчит; 16.55 Віденські мельодії (форт.); 17.40 Карльо Ґальофі (баритон) з грамофону; 17.50 Стенографія; 18.20 Легка музика; 18.50 Балачка „Ділімося"; 19.05 Всячина; 19.25 Фейлетон; 19.40 Спортові вістки; 20.00 Муз. балачка; 20.15 21.15 Симф. концерт. 21.00 Академики літератури; 22.40, 23.05 Циг. музика.

БІРЖА.

ГРОШІ.

У Львові в середу в приватних оборотах платили за долар по 5.25 зол.

У Варшаві були такі курси: Льондон 29.12, Париж 34.86, Берлін 212.55, Амстердам 359.20, Ціріх 172.65. Нюйорк кабель 5.34 і пів. Нюйорк чеки 5.32.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗА".

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 22. XI.: масло дес. зол. 3.10, молоко 22 сот., сметана 90 сот., яйця зол. 4.80—5.00 за копу. Тенденція на масло, сметану устійнена. На молоко і яйця сильна.

НІЯКИЙ АРГУМЕНТ..

Не зможе вже Вас знеохотити Пані, щоби не купити пудру із тривким, ніжним і вибагливим запахом

5 Fleurs FORVIL PARIS

якщо пізнаєте його прикмети. — Просимо домагатися пудру марки

5 FLEURS FORVIL PARIS

що є гарантією якости.

Просимо не піддаватись намовам продавців, що стараються пудри в подібних опакуваннях і назвах продавати замісць оригінального пудру.

5 Fleurs FORVIL PARIS

Продаємо світової слави тоалетові води і перфуми 5 Fleurs Forvil Paris та інші пахощі. 7-11

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

В КОСОВІ до винайму вілля, 6 покоїв, кухня, веранда, частинно або в цілости з уряженням для літників або без, город, евентуально сад, добре для емеритів. Зголошення до Адміністрації „Діла" „Пансіон" 622 —2

МАШИНУ до писання українську та українсько-польську оказійно продає „Машинополь" Сикстуська 9. 626 2—3

НЕГАЙНО продається одно-поверхову камяницю, на фундаментах для двохтрьох поверхів, при вул. Задвіринській 10. Річний дохід 4.500 зол., 20 убікацій. Ціна 45.000 золотих. Інформації між год. 18 і 20 на місці. 630 1—2

НАЙДЕШЕВШЕ ДЖЕРЕЛО панчіх, рукавичок, жіночих, мужеських і дитячих „Ольга", Пілсудського 27. 629 1—1

ПРИЙМУ панночку на станцію. Дмоховська, Сикстуська 35 628 1—2

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ПОДЯКА.

Невблагана смерть забрала нам ненадійно дня 23. X. 1933 найліпшого мужа і батька Єронима Білинського, ем. управителя школи в Збаражі. В тім великім ударі зазнали ми з усіх сторін стільки співчуття і розради, що почуваємось до обовязку зложити всім за це отсим щиру подяку. Зокрема дякуємо Всеч. о. совіт. Боліновському за велику поміч у похоронних приготуваннях і за прощальні слова в часі похорону. Дякуємо дальше Всеч. о. катехитові Кодельському, Всеч. о. Гусакові, Всеч. о. совіт. Герасимовичеві, Всеч. о. Алиськевичеві і Всеч. о. Зваричеві за участь у похоронах з Всеч. о. Кодельському також за щирі, з глибини серця висловлені прощальні слова під час похорону.

Дякуємо Вп. п. д-рові Кульчицькому, д-рові Гамалеві і проф. Борисові за чутливі слова висловлені в імені наших установ.

Дякуємо Вп. Панству Боліновським, Вп. Панству Давидовичам, Вп. Пані Фарановській і Вп. Пані Стрільбицькій, як і Вп. Панству Гусакам за сердечну поміч у часі тяжкої недуги покійного. Дякуємо хорові під проводом Вп. П. Красноперн і орхестрі за звеличання сумного обряду, а вкінці дякуємо всім знайомим, що так численно взяли участь у похоронах і висказали слова співчуття.

633 **Жінка і син.**

НАФТУ, БЕНЗИНУ, ОЛІЇ, ПАРАФІНУ, як рівнож ВУГОЛЬ, КОКС і ДЕРЕВО

поручає фірма

„МЕТАН", Львів, ул. Сенкевича 9, крамниця площа Бекетарська 3.

612 1 проц. зиску на Рідну Школу. 2—5

Присилайте передплату!

XXVII. ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ДОМУ ТОРГ.-ПРОМ. „ДОСТАВА" кооперативи з обм. пор. у Львові

відбудуться дня 11. грудня 1933 р. в год. 5. попол. в кімнатах кооперативи у Львові, вул. Домініканська 11, I. п. з таким порядком нарад:

1. Отворення Загальних Зборів.
2. Відчитання протоколу Загальних Зборів з дня 30. грудня 1932 р.
3. Звіт управи з діяльности і рахункове замкнення кооперативи за адм. рік 1932-1933.
4. Звіт Контрольної Комісії і внесок на уділення абсолюторії.
5. Затвердження білянсу і внесок на покриття страти.
6. Доповняючий вибір членів Надзірної Ради і заступників.
7. Означення згідно з § 42. статуту межі про признавання кредитів і затягування зобовязань.
8. Внески і запити.

Річний звіт, рахунки і білянс виложені в льокалі кооперативи до перегляду членів.

ЗА НАДЗІРНУ РАДУ:
М. Заячківський, заст. голови,
о. Ю. Дзерович, секретар.

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКО-РУСЬКИХ ПРАВНИКІВ У ЛЬВОВІ

відбудуться в пятницю 8. грудня 1933 год. 18 веч. в домівці Товариства Українська Бесіда (Народний Дім) вул. Руського ч. 22 з таким деннм порядком:

1) Отворення Зборів.
2) Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів.
3) Ділові звіти членів Головної Ради.
4) Звіт Контрольної Комісії і уділення абсолюторії уступаючій Головній Раді
5) Вибір Голови і членів Головної Ради як також членів Контрольної Комісії.
6) Внески і запити.

Якщо в год. 18 не буде потрібного комплету — Збори відбудуться того самого дня в год. 18.30, без огляду на число приявних.

ЗА ГОЛОВНУ РАДУ ТОВАРИСТВА
Модест Каратницький, голова,
Д-р Іван Грицай, секретар.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10